

datást. A parlamenti vitában 1942. július 14-én Kállay a szerb áldozatok számát 2250 főben határozta meg. C. A. Macartney, 2:107–108. o.

83. Popovics és Kállay kijelentéseit a parlamentben Karsai idézi, *i. m.*, 162–164. o.

84. Részleteket a beszédből lásd *uo.*, 214–220. o.

85. Hárman katonatisztek voltak – Feketehalmy-Czeydner, Grassy és Deák –, a további tizenkettő csendőrtiszt. Név szerint: Horkay József, Gál Lajos, Báthory Géza, Fóty Ferenc, Stepán László, Kun Imre, Csáky József, Budur Károly, Kacs Kovics Balázs, Képiró Sándor, Zöldi Márton és Gerencsér Mihály. *Magyarország és a második világháború*, 418–419. o. Vö. még *RLB*, 64. dok.

86. *Magyarország és a második világháború*, 421. o.

87. Karsai, *i. m.*, 385. o.

88. C. A. Macartney, 2:201. o. Geyer azt állítja, hogy az öt fővádoltat halálra ítélték. Feketehalmy-Czeydner, Grassy, Zöldi és Deák mellett ötödikként Korompay Gusztávot említi, a „strand hóhérát”, de ő nem szerepelt az ügy 15 vádlottja között. Geyer: „Az 1942. évi újvidéki razzia.” 48. o.

89. C. A. Macartney, 2:201–202. o. Vö. az 1. fejezettel.

90. Karsai, *i. m.*, 390. o.

91. *RLB*, 63. dok.

92. *Uo.*, 64. dok.

93. *Uo.*, 65. dok.

94. *Uo.*, 64. dok.

95. Lásd Veessenmayer 642. sz., 1944. március 31-én, Ribbentropnak küldött táviratát. Német Külügyi Levéltár, Koblenz.

96. Karsai, *i. m.*, 174. o.

97. *Uo.*, 618–623. o. A délvidéki bűntények elkövetőit a háború után a magyarok és a jugoszlávok bíróság elé állították, és sokukat Újvidéken kivégezték. A részleteket lásd a 32. fejezetben.

98. Nicholas Kállay: *Hungarian Premier*. Columbia University Press, New York, 1954, 8. o. Magyarul: *Magyarország miniszterelnöke voltam 1942–1944. Egy nemzet küzdelme a második világháborúban*. Európa-História, Bp., 1991, I–II. kötet.

99. Horthy először 1941. november végén fordult Bárdossyhoz ez ügyben. A kormányzó ekkor 73 éves volt, s nemcsak ő, hanem az egész dzsentri arisztokrata vezetés hevesen szemben állt Albrecht főherceg törekvéseivel, aki viszont a németek, valamint a magyar szélsőjobb rokonszenvét bírta és támogatását élvezte. Horthy elérte, hogy a parlament 1942 februárjában fiát, Istvánt válassza kormányzóhelyettségé. Nem sokkal ezután Horthy István kiment a frontra mint pilóta. 1942. augusztus 20-án gépével lezuhant, és szörnyethalt. A kormányzóhelyettes-választás hátterét lásd *Horthy Miklós útköz iratai*, 309–312. o., C. A. Macartney, 2:74–79. o. Továbbá Mario D. Fenyő: *Hitler, Horthy and Hungary. German–Hungarian Relations, 1941–1944*. Yale University Press, New Haven, 1972, 57–60. o.